

Påven tar upp folkmordet på armenier

Utskälld av Erdogan igen!

I dag landar påven i Armenien. Ett besök som troligen leder till att påven återigen blir utskälld av Turkiets president Erdogan.

När påve Fransiskus besöker Armenien blir det oundvikligt att ta upp folkmordet på armenier, syrianer och andra kristna som skedde i det döende Ottomanska imperiet för 100 år sedan. När påven förra året

beskrev det som "århundradets första folkmord" ledde det till att Turkiet kallade hem sin ambassadör i Vatikanen.

Att påven kommer att ta upp folkmordet igen behöver vi

inte tveka om. På programmet står bland annat ett besök vid ett minnescenter och att träffa ättlingar till dem som drabbades. Så frågan är: Hur kommer Erdogan att formulera sin utskällning den här gången? Kommer han återigen att kalla hem sin ambassadör? Eller blir det ett hästktal som är mest riktat till den nationalistiska opinionen på hemmaplan?

För syrianer som bor i Örebro är detta en viktig

Reagera på dagens ledare
na.se

del av deras historia. Vid Mariakyrkan i Varberga finns ett minnesmärke över folkmordet.

När påven använder sin tyngd som religiös (och delvis även politisk) ledare för att ta upp ärendet, så talar han också för till exempel syrianer och armenier i Örebro.

För ett tiotal år sedan skedde demokratiska reformer i Turkiet. Då fanns öppningar för att diskutera den mörkare delen av Turkiets historia. Det hölls till exempel seminarier där folkmordet för 100 år sedan öppet diskuterades.

Nu fångas journalister. Erdogan spanar ut i världen i skäller ut dem som han anser "förolämpar" Turkiet. Nyckfullheten gör Erdogan mindre trovärdig som

samtalspartner. Instängdheten och övergreppen mot mänskliga rättigheter utgör hinder mot ett närmande till EU.

Påvens styrka är att han i första hand är ledare för en kyrka. Han behöver inte ta samma diplomatiska hänsyn som exempelvis EU-länderna. Han kan säga det som måste sägas, även om det retar Erdogan. En mjuk makt som inte ska underskattas.

Gästkrönika: Frihet åt Dawit Isaak

MANIFESTATION. Varje år begär EU ut all information om Dawit Isaak och andra politiska fångar i Eritrea, skriver Cecilia Wikström (L). På bilden: Manifestation för Dawit Isaak i Stockholm 2015.

Arkivfoto: Fredrik Sandberg/TT

Hög tid att slopa tysta diplomatin

I höstas stod en rekonstruktion av en cell utställd vid entrén till det belgiska nationella konstcentret Bozar, öppen för alla som ville att sitta i den en stund. I en ungefär likadan cell har den svenska journalisten Dawit Isaak, 50 år, suttit fängslad i Eritrea sedan den 23 september 2001. Fortfarande har inget åtal väckts eller någon rättegång hållits mot honom som enbart med pennan som vapen kämpat för medborgarnas fri- och rättigheter. Det senaste livstecknet vi fick från honom var för över tio år sedan. Evenemanget vid Bozar i Bryssel var ett samarbete mellan mig och den

Cecilia Wikström
Ledamot i EU-parlamentet (L)

svenska kampanjen Free Dawit. I samband med detta fanns det möjlighet för besökarna att skriva under en elektronisk petition till den belgiska regeringen att som EU-land agera i frågan. Det faktum att så många symboliskt satt i hans fängelsecell fortsatte att hålla uppe trycket för att få honom fri. Men jag tror

inte att någon av oss kan föreställa sig den ofattbara mentala och fysiska terror som han under alla dessa år tvingats genomgå i sin cell, utan någon kontakt med omvärlden, bara med tankarnas och drömmarnas hjälp kunna föreställa sig barnen som under dessa snart 15 år vuxit upp.

Sveriges EU-kommissionär Cecilia Malmström har tagit upp Dawit Isaaks fall med EU:s utrikestatsperson Frederica Mogherini, som bekräftar att EU regelbundet tar upp frågan med Eritreas regering. Varje år begär EU ut all information om Dawit Isaak och andra politiska fångar i Eritrea och kräver att fångarna ska få kontakt med sina famil-

” Ingenting tyder på att Eritrea kommer att släppa Dawit Isaak fri den närmaste tiden...

jer och advokater. Sveriges regering bedriver sin kamp bakom kulisserna, genom så kallad tyst diplomati, vilket dock inte uppvisat några som helst konkreta resultat. Det är nu dags för regeringen att inse att denna strategi misslyckats och hög tid att hitta nya sätt att närma sig Eritreas regering och andra tänkbara aktörer, till exempel kyrkor.

Tidigare i vår såg jag tillsammans med mina

liberala kollegor till att Dawit Isaak, som EU:s ende samsvetsfånge, omnämndes i resolutionen mot Eritrea som röstades i Europaparlamentet i mars. För första gången skickade Europaparlamentet en tydlig offentlig signal till EU:s medlemsländer om att det är dags att lämna den tysta diplomatin och i stället införa kraftfulla sanktioner mot Eritreas regeringsföretträdare för att på så sätt verka för att Dawit Isaak och alla andra politiska fångar frigges.

Ingenting tyder på att Eritreas president Isaias Afewerki kommer att släppa Dawit Isaak fri den närmaste tiden, eller ens ställa honom inför rätta.

När Eritreas regim fångslar en journalist i hopp om att tysta honom är det allas vårt ansvar att verka för att hans fall inte faller i glömska. Vi måste använda våra röster när den eritreanska regimen så länge tystat Dawits röst.

Vil lever i en tid när allt starkare främlingsfientliga vindar sveper över oss, och där personligt mod är en bristvara. Det gör det viktigare än någonsin att våga stå upp för det man tror på. I mitt fall är ledorden solidaritet, humanitet, demokrati och individens frihet. Om vi tillsammans agerar på alla sätt vi kan, så rasar till slut också det djupaste förtrycket.